

Anvisningar till tillsynsrapporteringen för premiepension

Begrepp och uttryck i denna bilaga har samma betydelse som i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, om inte annat anges.

Rapportering av årsupplysningar

Upplysningar lämnas enligt avsnitt 1–7 nedan:

1. Resultaträkning
2. Balansräkning
3. Specifikation av resultatuppgifter
4. Aktuariell resultatanalys
5. Försäkringstekniska avsättningar
6. Analys av återbäringsberäkningar
7. Soliditetsuppgifter

Det går att förtydliga lämnade upplysningar med en kommentar för varje avsnitt.

Belopp

Samtliga belopp anges i kronor utan decimaler. Beloppen får avrundas till närmaste tusental.

I rapporteringen anges kostnader som negativa värden med minustecken (även vid specifikation av rena kostnadsposter), om inget annat anges.

1 Resultaträkning

Intäkter från investeringsavtal särredovisas, oavsett under vilken post de har redovisats i årsredovisningen.

I fondförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning som går att hänföra till tillgångar för egen räkning i den icke-tekniska redovisningen. I traditionell livförsäkringsrörelse redovisas däremot kapitalavkastning i den tekniska redovisningen.

Specifikationer av kapitalavkastningen avser den totala kapitalavkastningen, det vill säga summan av kapitalavkastningen i försäkringsrörelsen och i finansrörelsen.

3 Specifikation av resultatuppgifter

Specifikation av driftskostnader

3.17 Personalkostnader (inkluderade i 3.16 Summa driftskostnader)

Med personalkostnader avses bland annat löner, sociala avgifter, pensioner och arvoden.

4 Aktuariell resultatanalys

Den aktuariella resultatanalysen redovisas för försäkringsrörelsen.

Försäkringsrisker och driftskostnader

Resultat för livsfallsdödlighet (dödligheten bland de försäkrade), driftskostnader, flytt, återköp, garantier och optioner specificeras i avsnittet för respektive delområde.

4.4 Resultat, garantier och optioner

Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

Exempel på garanti är garanterade pensionsbelopp. Exempel på option är möjligheten att tillföra medförsäkrad under pensionstid.

4.5 Omvärdering från antaganden om premier och utbetalningar till antaganden om försäkringstekniska avsättningar

Posten avser vinst eller förlust vid omvärdering av framtida betalningar, exempelvis försäkringsersättningar och driftskostnader, från antaganden om premier och utbetalningar till antaganden om försäkringstekniska avsättningar.

4.6 Förändring i avsättningar på grund av ändrade specifika antaganden

Här redovisas effekter av konvertering till nya beräkningsantaganden som är av den karaktären att de inte kan relateras till livsfallsdödlighet, driftskostnader, återköp, flytt, optioner, garantier eller kapitalavkastning.

Om Pensionsmyndigheten har förbättrat sin beräkningsmodell och bedömer att den del av resultatet som beror på modellbytet skulle ge en snedvriden bild om den togs med under respektive antaganden, kan denna resultatdel i stället redovisas här. Frigjorda belastningar för säkerhetsantaganden redovisas här.

Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

4.7 Övriga ej specificerade försäkringsrisker

Här redovisas poster som i övrigt påverkar resultat för försäkringsrisker. Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

4.8 Övriga ej specificerade driftskostnader

Här redovisas poster som i övrigt påverkar resultat för driftskostnader. Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

Kapitalavkastning

4.10 Kapitalavkastning, netto

Här redovisas realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar, samt värdeökningar och värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk. Posten redovisas efter avdrag för driftskostnader för kapitalförvaltning och fastighetsförvaltning.

4.11 Kapitalavkastning tillförd försäkringstekniska avsättningar

Här redovisas den kapitalavkastning, före antagna belastningar, som enligt det försäkringstekniska beräkningsunderlaget förs till Pensionsmyndighetens försäkringstekniska avsättningar.

4.12 Förändring i avsättningar på grund av ändrat ränteantagande

Den förändring i avsättningarna som uppstår på grund av räntornas nivåer vid årets slut rapporteras här. Det nettoresultat som uppstår som effekt av skillnader i ränteantagande vid premieberäkningar redovisas under 4.5.

4.14 Övrigt per försäkringsgren

Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

4.15 Oanalyserat belopp

Ett oanalyserat belopp beräknas för varje försäkringsgren på så sätt att summan av delresultaten motsvarar posten 4.16.

4.16 Delresultat per försäkringsgren

Delresultat per försäkringsgren beräknas som summan av

- det tekniska resultatet enligt årsredovisningens resultatanalys, minskat med
- försäkringsgrenens del av årsredovisningens post Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen.

4.17 Årets resultat enligt årsredovisningen

Uppgiften motsvarar årets resultat i resultaträkningen.

Analys av dödlighetsantaganden

Här redovisas en jämförelse mellan de försäkringstekniska avsättningarnas dödlighetsantaganden och det verkliga utfallet.

Redovisningen avser summerade uppgifter på totalnivå och med uppdelning på försäkringsgrenarna traditionell livförsäkring och fondförsäkring.

4.18 och 4.23 Årsrisksumma

Med årsrisksumma avses de försäkrades genomsnittliga risksumma under räkenskapsåret. Årsrisksumman redovisas med minustecken vid livsfallrisk.

4.19 och 4.24 Arvsvinst

Med arvsvinst avses de försäkrades arvsvinst under räkenskapsåret. Posten redovisas med minustecken vid livsfallrisk.

4.20 och 4.25 Risksumma inträffade dödsfall

Här redovisas frigjorda risksummor i de fall den försäkrade har avlidit. Risksummorna redovisas med minustecken vid livsfallrisk.

4.21 och 4.26 Justeringspost på grund av ändrade antaganden

Om en reservförändring har skett på grund av förändrade beräkningsantaganden, avspeglas denna förändring i resultatet. Om Pensionsmyndigheten har svårigheter att beräkna riskpremier och risksummor, baserat på nya antaganden, får Pensionsmyndigheten använda posten för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid livsfallrisk. Om posten används ska en förklaring redovisas i kommentarsfältet.

Analys av driftskostnadsantaganden

Här redovisas en jämförelse mellan de försäkringstekniska avsättningarnas driftskostnadsantaganden och det verkliga utfallet.

4.29 Beräknade driftskostnader

Här redovisas förväntade frigjorda driftskostnadsbelastningar. Flytt och återköp redovisas separat.

4.30 Verkliga administrationskostnader

Här redovisas verkliga driftskostnader, exklusive kostnader för flytt och återköp som redovisas separat.

4.31 Återförd fondförvaltningsavgift

Här redovisas ersättning från fondförvaltare, som utgör en intäkt i driftskostnads-sammanhang.

4.32 Justeringspost på grund av ändrade antaganden

Om en reservförändring har gjorts på grund av förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. Om Pensionsmyndigheten har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet, får myndigheten använda denna post för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid livsfallrisk. Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

Analys av antaganden om flytt och återköp

Återköp avser övergång från fondförsäkring till traditionell försäkring. Flytt avser överföring av pensionsrättigheter till den pensionsplan som gäller för anställda inom EU:s centrala verksamheter.

4.34 Beräknad avgift vid flytt och återköp

Här redovisas förväntade avgifter vid flytt och återköp.

4.35 Verklig kostnad vid flytt och återköp

Här redovisas verkliga kostnader vid flytt och återköp.

4.36 Beräknad minskad avsättning

Här redovisas frigjorda avsättningar vid flytt och återköp.

4.37 Verkligt minskad avsättning

Här redovisas Pensionsmyndighetens realiserade frigjorda avsättningar vid flytt och återköp.

4.38 Justeringspost på grund av ändrade antaganden

Om en reservförändring har gjorts på grund av förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. Om Pensionsmyndigheten har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet, får myndigheten använda denna post för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid livsfallrisk. Om posten används ska en förklaring lämnas i kommentarsfältet.

5 Försäkringstekniska avsättningar

I detta avsnitt analyseras förändringar i försäkringstekniska avsättningar under året uppdelade i olika poster. Posterna redovisas före återförsäkring. Utgående försäkringstekniska avsättningar motsvarar summan av posterna 2.10 och 2.11 enligt avsnitt 2. Flertalet av posterna i detta avsnitt motsvarar värdena i avsnitt 4., men med omvänt tecken. Redovisningen görs med uppdelning på försäkringsgrenar. Posterna rapporteras i den mån de är tillämpliga med hänsyn till försäkringsgren.

5.1 Ingående försäkringsteknisk avsättning

Posten motsvarar föregående års utgående försäkringstekniska avsättningar.

5.2 Inbetalning

Här redovisas alla inbetalningar, exempelvis inbetalning av pensionskapital vid övergång från fondförsäkring, premiepensionsrätt, återförda förvaltningsavgifter och utdelning från fonder.

5.3 Utbetalning

Här redovisas alla utbetalningar, exempelvis pensionsutbetalningar från fondförsäkringar och traditionella försäkringar eller ändrad premiepensionsrätt.

5.4 Kostnadsuttag

Här redovisas avgifter uttagna från försäkringen. Flytt och återköp redovisas separat.

5.5 Kapitalavkastning tillförd försäkringstekniska avsättningar

Här redovisas kapitalavkastning under året. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Posten omfattar exempelvis värdeförändring på fondförsäkringar.

5.6 Förändring i avsättning på grund av ändrade antaganden

Här redovisas förändringen i avsättningen på grund av förändrad diskonteringsränta, förändring i livslängdsantaganden (exempelvis beroende på observerade skillnader i livslängd för försäkringsbeståndet) samt förändring i driftskostnadsantaganden (exempelvis observerade skillnader hos försäkringsbeståndet).

5.7 Omvärdering från antaganden om premier och utbetalningar till antaganden om försäkringstekniska avsättningar

Här redovisas vinst eller förlust vid omvärdering av framtida betalningar, exempelvis försäkringsersättningar, driftskostnader och premier, från antaganden om premier och utbetalningar till antaganden om försäkringstekniska avsättningar.

5.8 Riskresultat

Här redovisas livsfallsresultat, dock inte poster som avser justering för förändrade antaganden.

5.9 Resultat flytt och återköp

Här redovisas resultat av flytt och återköp.

5.10 Resultat garantier och optioner

Här redovisas förändringen i avsättningen på grund av garantier och optioner. Exempel på garanti är garanterade pensionsbelopp. Exempel på option är tillförande av efterlevandeskydd under pensionstid.

5.11 Övriga förändringar per försäkringsgren

Om posten är av väsentlig storlek ska en förklaring lämnas.

5.12 Oanalyserat belopp

Om posten är av väsentlig storlek ska en förklaring lämnas.

5.13 Utgående försäkringsteknisk avsättning

Utgående försäkringsteknisk avsättning motsvarar balansräkningens poster 2.10 och 2.11 enligt avsnitt 2.

6 Analys av återbäringsberäkningar

Inledning

Avsnittet avser att analysera tillämpade parametrar på återbäringsplanet (andra ordningens plan) under räkenskapsåret för traditionell livförsäkring, där eventuella över- och underskott beräknas och fördelas för enskilda försäkringar i form av framskrivning av retrospektivreserv (pensionskapital). Resultatet kan variera mellan olika år, och det är nödvändigt att titta på flera år för att avgöra om antagandena är rimliga.

6.1 Beskrivning av delbestånd

I de fall Pensionsmyndigheten tillämpar olika regler och förutsättningar för att hantera bland annat sammansättning av investeringar (mot bakgrund av bland annat olika garantiräntor) eller andra delar av verksamheten (exempelvis olika dödlighetsantaganden) som påverkar resultat och överskott, delas redovisningen upp på delbestånd A, B och C.

Om det saknas förutsättningar för att göra en uppdelning i delbestånd, redovisas endast delbestånd A. Delbestånden redovisas i fallande ordning efter storlek på retrospektivreserv.

Pensionsmyndigheten får avgöra hur den lämpligen avgränsar delbestånden i redovisningen utifrån verksamhetens inriktning, men ska förklara kortfattat hur avgränsningen har gjorts och vad som utmärker de olika bestånden under 6.1. Avgränsningen som myndigheten väljer bör behållas i redovisningen under flera år framåt.

Övrig information

Notera att avsnittet inte har någon direkt koppling till formell och offentlig redovisning, till skillnad från annan redovisning i denna anvisning – inklusive redogörelsen enligt avsnitt 4 – även om vissa verkliga värden kan hämtas från detta avsnitt (se mer nedan).

I avsnittet ställs tillämpade antaganden vid framskrivning av retrospektivreserverna för långsiktig försäkringsverksamhet mot Pensionsmyndighetens verkliga utfall för kapitalavkastning, livsfallsdödlighet samt driftskostnader. Därefter beräknas differenser. En positiv differens innebär att Pensionsmyndigheten av olika skäl har kompenserat, alternativt täckt upp, för utfallet mer än vad som krävs. En negativ differens innebär att retrospektivreserven inte har korrigerats tillräckligt mycket. Eftersom avsnittet fokuserar på förändringarna av retrospektivreserven, medför det att tecken på värden blir omvända jämfört med avsnitt 4.

Varje negativt värde som Pensionsmyndigheten redovisar i avsnittet, anges med minustecken. Vid redovisning av positiva värden anges inget tecken.

För alla avvikelser från anvisningarna till avsnittet ska en förklaring lämnas.

I den mån det är svårt att ta fram exakta aggregerade uppgifter kan det vara tillräckligt med medelvärdesberäkningar under året på lämpligt sätt. Även andra former av skattningar kan ibland bli nödvändiga.

Differenser: Jämförelser mellan påverkan på retrospektivreserven och verkliga värden

Under posterna 6.2–6.19 redovisas uppgifter som har påverkat retrospektivreserven. Beräknade differenser avser all påverkan under året, även för de försäkringar som har tillkommit eller upphört under året.

Kapitalavkastning

I denna redovisning är faktisk kapitalavkastning ett negativt värde, medan förändringen av retrospektivreserven är ett positivt värde. Även vid negativ faktisk kapitalavkastning och vid negativ förändring av retrospektivreserven beaktas detta när värdet redovisas.

6.2 Kapitalavkastning, netto

Posten inkluderar realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar samt värdeökningar och värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk. Posten redovisas efter avdrag för driftskostnader avseende kapital- och fastighetsförvaltning. Förräntningsrörelseränta ingår inte.

6.3 Kapitalavkastning tillförd retrospektivreserven

Posten avser bruttoavkastning, det vill säga kapitalavkastning före avdrag för avkastningsskatt och driftskostnadsavgifter. Den redovisas som ett positivt värde under förutsättning att avkastningen är positiv.

Livsfallsdödlighet

Här redovisas de faktiskt tillförda arvsvinsterna på retrospektivreserven som ett positivt värde, medan de risksummor som frigörs redovisas som ett negativt värde.

6.5 och 6.8 Arvsvinst på retrospektivreserven

Beloppet redovisas som ett positivt värde.

6.6 och 6.9 Risksumma inträffade dödsfall (andra ordningens plan)

Beloppet redovisas som ett negativt värde.

Driftskostnader

Här redovisas de faktiska avgiftsuttagen ur retrospektivreserven som ett negativt värde, medan de verkliga driftskostnaderna i respektive verksamhet normalt redovisas som ett positivt värde. Uppgifterna hämtas från avsnitt 4, men redovisas här med omvänt tecken.

6.14 Verkliga administrationskostnader

Här redovisas de verkliga driftskostnaderna enligt årsredovisningen. Posten redovisas som ett positivt värde.

6.15 Återförd fondförvaltningsavgift

Här redovisas ersättning från fondförvaltare som är en intäkt för Pensionsmyndigheten i driftskostnadssammanhang. Posten redovisas som ett negativt värde.

6.16 Differens driftskostnader (summan av posterna 6.12, 6.14 och 6.15)

Här jämförs de uttagna avgifterna med de verkliga nettodriftskostnader som Pensionsmyndigheten har haft. En positiv differens betyder att uttagna avgifter inte täcker de faktiska driftskostnaderna.

Vissa övriga uppgifter

6.17 Allokering eller reallokering

Här redovisas det belopp som momentant har förändrat retrospektivreserven positivt eller negativt under året beroende på ekonomiskt utfall i verksamheten, och som har baserats på ett specifikt beslut utifrån styrdokument om Pensionsmyndighetens konsolideringsnivå.

6.18 Förändringar av underskott under året som gäller tekniska återköpsvärden

Med TÅKV avses tekniska återköpsvärden.

En ökning av underskottet redovisas som ett positivt värde, medan en reduktion redovisas som ett negativt värde. Om underskott saknas redovisas värdet som noll.

6.19 Förändringar av underskott under året som gäller VP

Med VP avses utbetalningsreserver för gällande periodiska belopp, inklusive tilläggsbelopp på grund av återbäring.

En ökning av underskottet redovisas som ett positivt värde, medan en reduktion redovisas som ett negativt värde. Om underskott saknas redovisas värdet som noll.

Sammanställning av underskott, tekniska återköpsvärden, utbetalningsreserver och retrospektivreserver

6.20 Utgående underskott i retrospektivreserven som gäller tekniska återköpsvärden

Om retrospektivreserven är mindre än det tekniska återköpsvärdet ska skillnaden mellan det större och det mindre värdet redovisas som ett underskott. Ett sådant underskott ska bara redovisas för försäkringar som är under utbetalning.

6.21 Utgående underskott i retrospektivreserven som gäller VP

Här specificeras belopp under utbetalningstid. Det högsta av två angivna variabler (maxfunktioner) indikerar ett positivt värde för underskott, annars anges värdet som noll.

Konsolidering

Här redovisas konsolideringsnivå för traditionell livförsäkring. Med konsolideringsnivå avses kvoten mellan tillgångarnas marknadsvärden och fördelade förmånsvärden. Fördelade förmånsvärden är summan av garanterade åtaganden och allokerad (preliminärt fördelad) återbäring.

6.26 Utgående fördelade tillgångsvärden, max (retrospektivreserv, TÅKV, VP, 0)

Här redovisas det största beloppet av retrospektivreserv, TÅKV, VP och 0.

6.27 Konsolideringsnivå (100*posten 6.25/posten 6.26 med en decimal)

Beräknat som hundra gånger kvoten mellan posten 6.25 Utgående fördelade tillgångsvärden och posten 6.26 Utgående fördelade tillgångsvärden. Resultatet anges med en decimals noggrannhet.

7 Soliditetsuppgifter

Redovisningen omfattar uppgifter om soliditet och avser endast traditionell livförsäkring. Procentsatser anges med en decimals noggrannhet.

7.1 Överskottsmål

Här redovisas den procentsats av livförsäkringsavsättningen som Pensionsmyndigheten har beräknat utifrån sina bestämmelser om överskottsmål.

7.2 Långlevnadsrisk

Här redovisas delresultatet i det beräknade överskottsmålet för risken förknippad med antaganden om dödlighet.

7.3 Ränterisk

Här redovisas delresultatet i det beräknade överskottsmålet för risken förknippad med antaganden om diskonteringsränta.

7.4 Tillgångsrisk

Här redovisas delresultatet i det beräknade överskottsmålet för risken förknippad med marknadsvärdet av tillgångarna.

7.7 Verkligt överskott (100*(posten 7.6–posten 7.5)/posten 7.5)

Verkligt överskott beräknas som skillnaden mellan marknadsvärdet av tillgångarna och livförsäkringsavsättningen, uttryckt i procent av livförsäkringsavsättningen.